

การก้าว “ไม่” ข้ามความเป็นอื่นด้านภาษา: กรณีศึกษาการแปลคำซ้อน 4 คำ ในนวนิยายเรื่อง
“หญิงคนชั่ว” ของ ก.สุรางคนางค์ ฉบับแปลภาษาจีน

The Uncrossable Otherness in Language: A Case Study of the Chinese
Translation of the Four-word Synonymous Compounds in Kor. Surangkanang's
Novel "The Prostitute"

Liu Xin¹

ชนิษฐา จิตชินะกุล² | Khanitta Jitchinakul²

บุรินทร์ ศรีสมถวิล³ | Burin Srisomthawin³

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการก้าว “ไม่” ข้ามความเป็นอื่นด้านการแปลคำซ้อน 4 คำในนวนิยายเรื่อง “หญิงคนชั่ว” ฉบับแปลภาษาจีน ผลการศึกษาพบว่า ผู้แปลการก้าว “ไม่” ข้ามความเป็นอื่น 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) การละความโดยไม่แปล คือผู้แปลละความโดยไม่แปลให้ถูกต้องตามต้นฉบับภาษาไทย 2) การแปลคำที่มีความงามของภาษาไม่เท่ากับต้นฉบับ คือผู้แปลใช้คำหรือวลีธรรมดา ระดับสูงต่ำของภาษาไม่เท่ากับต้นฉบับภาษาไทย 3) การแปลคำที่ความหมายคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับ คือผู้แปลใช้คำที่มีความหมายคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับภาษาไทย 4) การแปลคำที่ขาดอรรถสทททางวรรณศิลป์ คือผู้แปลไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายและอรรถสทททางวรรณศิลป์ได้ เนื่องจากขาดความเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทย ทั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าสาเหตุที่ทำให้ผู้แปลก้าว “ไม่” ข้ามความเป็นอื่นด้านการแปลคำซ้อน 4 คำนั้น เนื่องจากผู้แปลไม่ได้คำนึงถึงโครงสร้างของคำซ้อน 4 คำและตีความต้นฉบับไม่ครบถ้วน รวมถึงไม่ได้ทำความเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

คำสำคัญ: นวนิยายหญิงคนชั่ว, การก้าว “ไม่” ข้าม, คำซ้อน 4 คำ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาภาษาไทยเพื่ออาชีพ/ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย/ E-mail: pphim0921@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาภาษาไทย/ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย/ / E-mail: Khanita_jit@utcc.ac.th

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาภาษาจีน/ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย/ / E-mail: b.srisomthawin@gmail.com

*E-mail ผู้ส่งบทความ: pphim0921@gmail.com / เบอร์โทรศัพท์ 092-830-5910/ รับเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ.2566/

แก้ไขเมื่อ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2567/ ตอบรับเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2567/ เผยแพร่ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2567

Abstract

This research article aims to study the inability to overcome the otherness in the Chinese translation of the four-word synonymous compounds found in Kor. Surangkanang's novel "The Prostitute". The study identified four aspects of this inability to overcome the otherness: 1) omission, the translator omitted certain parts from the original Thai version; 2) inequivalent translation of aesthetic words, the translator used basic words and phrases that differed from the Thai version in terms of register; 3) mistranslation, the translator used the translated words that had different meanings from the Thai version; and 4) translation lacking literary art, the translator was unable to convey the meanings and flavours in literary art due to a lack of understanding of the Thai social and cultural context. The researcher found the reasons for the translator's inability to overcome the otherness in the four-word synonymous compounds are his or her inconsideration of the four-word synonymous compound structure, an incomplete interpretation of the source text, and a lack of understanding of the sociocultural context.

Keywords: The Prostitute, uncrossable otherness in language, four-word synonymous compound

บทนำ

นวนิยายเรื่อง “หญิงคนชั่ว” เป็นผลงานสร้างสรรค์ของ ก.สุรางคนางค์ที่เขียนขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 2480 ที่ได้รับการตีพิมพ์ถึง 6 ครั้ง เนื้อหาของนวนิยายเรื่องนี้นับเป็นเรื่องแรกๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตของหญิงค้าประเวณี (เสถียร จันทิมาธร, 2525) โดยมีตัวละครเอกคือรีน เป็นสาวชนบทที่ถูกผู้ชายหลอกลวงมาค้าประเวณีที่กรุงเทพฯ และถูกแม่เฒ่ากดขี่ ข่มเหง รวมทั้งถูกผู้ชายที่มีฐานะหลอกลวง แต่ก็ต้องจำยอมและตกอยู่ในฐานะหญิงคนชั่วของสายตาในสังคม และแม้ว่าจะถูกดูหมิ่นว่าเป็นหญิงชั่ว แต่เขายังคงพยายามดิ้นรนต่อสู้กับความยากลำบากเพื่อลูกและครอบครัว โดยได้รับความช่วยเหลือและดูแลปกป้องจากเพื่อนที่เป็นโสเภณีด้วยกัน ซึ่งหญิงสาวเหล่านี้ยังคงมีความหวังว่ามีวันหนึ่งจะได้เลิกประกอบอาชีพนี้และมีชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งนี้ นวนิยายเรื่อง หญิงคนชั่วมี ความสมจริงทั้งด้านเนื้อเรื่องและตัวละคร ที่สะท้อนให้เห็นถึงนิสัยอันดั่งามของนางเอกที่มีความรักลูกและความกตัญญู (พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์, 2480) อีกทั้ง “หญิงคนชั่ว” ยังเป็นนวนิยายสะท้อนสภาพสังคมที่ผู้ประพันธ์ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผ่านภาษาได้อย่างงดงามและสร้างความสมจริงในเนื้อหาจนผู้อ่านเกิดความรู้สึกสงสาร เห็นใจในโชคชะตาของตัวละครและทำให้ผู้อ่านได้เห็นภาพของสังคมในยุคสมัยนั้นเสมือนจริง (เชษฐา จักรไชย และคณะ, 2560)

จากการศึกษานวนิยายเรื่อง “หญิงคนชั่ว” พบว่า ผู้ประพันธ์ใช้คำซ้อนเพื่อให้เกิดจินตภาพมีลักษณะการใช้ภาษาที่โดดเด่น โดยเฉพาะคำซ้อนที่เป็นการเล่นคำ เพื่อให้เกิดถ้อยคำที่ไพเราะสละสลวย ทั้งนี้ลักษณะคำซ้อนที่ปรากฏมักเป็นคำซ้อน 4 คำที่ต้องการให้มีความหมายเหมือนกัน หรือตรงข้ามกันหรือนำคำซ้อนมาซ้อนกันเพื่อให้ความหมายคล่องจองกัน ทำให้ความหมายของคำมีความชัดเจน และมีเสียงที่ไพเราะสื่อให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึก และอรรถรสของถ้อยคำ (ศิริพร รัศมีมณฑล, 2555)

นวนิยายหญิงคนช้วนอกจากจะได้รับความนิยมในประเทศไทยแล้วยังถูกนำไปแปลเป็นภาษาจีนเมื่อปี ค.ศ.1986 ที่มีชื่อว่า “เฟิงเฉินเซาหนี่ว” 《风尘少女》 แปลโดย Li Jian (李健) และตีพิมพ์เผยแพร่โดยสำนักพิมพ์ Shanxi People’s Publishing House (陕西人民出版社) ทั้งนี้ การแปลวรรณกรรมไทยสู่ประชาคมจีนนั้นเริ่มต้นจากการแปลงานประพันธ์ของศรีบูรพาใน กลางทศวรรษที่ 50 ของศตวรรษที่ 20 (บุรินทร์ ศรีสมถวิล, 2559) การแปลงานวรรณกรรมนับว่าเป็นการถ่ายทอดภาษาและวัฒนธรรมจากภาษาต้นทางไปสู่ภาษาปลายทาง ดังนั้น การแปลจึงมีความสำคัญที่ผู้แปลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการใช้ภาษาและวัฒนธรรมของทั้งสองฝ่าย เป็นอย่างดี เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกัน (กนกพร นุ่มทองและศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม, 2562)

อย่างไรก็ตาม การแปลคำซ้อน 4 คำจากภาษาไทยไปสู่อีกภาษาหนึ่ง ผู้แปลจะต้องมีความพิถีพิถันในการเลือกใช้คำเพื่อให้สามารถสื่อความหมายของคำและบริบททางวัฒนธรรมที่แตกต่างได้สอดคล้องกับต้นฉบับ เพราะหากผู้แปลมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับ จะถือว่าการก้าว “ไม่” ข้ามความเป็นอื่นด้านภาษา ด้วยเหตุนี้การแปลวรรณกรรมต้องตระหนักถึงความสำคัญของการใช้คำและก่อนที่ลงมือแปลควรศึกษาแนวคิดทฤษฎีด้านการแปลที่เกี่ยวข้อง เรียนรู้ถึงข้อควรระวังในการตีความต้นฉบับ (Dan Lu, ขนิษฐา จิตชินะกุล และบุรินทร์ ศรีสมถวิล, 2565)

ดังนั้นการแปลภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศจึงต้องตระหนักถึงการถ่ายทอดความหมาย ระดับภาษา น้ำเสียง ภาพความคิดของบทแปลเพราะภาษาแต่ละภาษามีเอกลักษณ์ของตนเอง โดยเฉพาะการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนที่จะมีระดับความหมายของคำไม่เท่ากัน (กนกพร นุ่มทอง และ ศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม, 2562) เช่นเดียวกับ “หญิงคนช้วน” ฉบับภาษาไทยที่มีคำซ้อน 4 คำปรากฏในนวนิยายทั้งหมดมี 78 คำ ดังนั้นเมื่อ “หญิงคนช้วน” ได้รับการแปลเป็นภาษาจีนจึงทำให้มีความน่าสนใจว่าผู้แปลสามารถถ่ายทอดอรรถรสด้านคำและความหมายได้สอดคล้องกับต้นฉบับภาษาไทยหรือไม่ ทั้งนี้จากการทบทวนวรรณกรรม ยังไม่พบงานวิจัยหรือบทความที่มีการศึกษาเกี่ยวกับคำซ้อน 4 คำ ในนวนิยายเรื่อง “หญิงคนช้วน” ฉบับภาษาจีนจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษากลวิธีการแปลในนวนิยายดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการก้าว “ไม่” ข้ามความเป็นอื่นการใช้คำซ้อน 4 คำในนิยายเรื่อง “หญิงคนช้วน” ของ ก.สุรางคนางค์ ฉบับแปลภาษาจีน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ ศึกษาจากนวนิยายเรื่อง “หญิงคนช้วน” โดย ก.สุรางคนางค์ ฉบับภาษาไทยที่จัดพิมพ์ครั้งที่ 5 ปีพุทธศักราช 2496 โดยสำนักพิมพ์เขมบรรณกิจ และนวนิยายเรื่อง “หญิงคนช้วน” ฉบับภาษาจีนที่มีชื่อว่า Feng Chen Shao Nu 《风尘少女》 ที่แปลโดย Li Jian (李健) พิมพ์ครั้งที่ 1 ปี ค.ศ. 1986 โดยสำนักพิมพ์ Shanxi People’s Publishing House (陕西人民出版社)

นิยามศัพท์เฉพาะ

การก้าว “ไม่” ข้ามความเป็นอื่นด้านการแปลคำซ้อน หมายถึง การแปลที่ถ่ายทอดวรรณศิลป์และความหมายที่สื่อไม่เท่ากับต้นฉบับ รวมถึงการละความและความงามของภาษาไม่เท่ากับต้นฉบับภาษาไทย

คำซ้อน 4 คำ คือ มีลักษณะซ้ำพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นพยางค์เดียวกัน และซ้อนเสียงโดยเล่นสัมผัสระหว่างพยางค์ที่ 2 กับ พยางค์ที่ 4 ที่เป็นเสียงพยัญชนะเดียวกัน ส่วนพยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 นั้นมีความหมายตรงกันหรือตรงกันข้ามกัน เช่น หัวเรียวหัวแรง ตั้งอกตั้งใจ เล่นหูเล่นตา

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. สำนวนงานวิจัย เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาคำซ้อน 4 คำในนวนิยายเรื่อง “หญิงคนชั่ว” ฉบับภาษาไทยและฉบับภาษาจีน
3. ศึกษาทฤษฎีการแปลคำซ้อน 4 คำจากนวนิยายเรื่อง “หญิงคนชั่ว” ฉบับภาษาจีน โดยใช้แนวคิดทฤษฎี “การก้าว ‘ไม่’ ข้าม” ความเป็นอื่นทางภาษาในการแปลวรรณกรรมไทยเป็นภาษาจีนของบุรินทร์ ศรีสมถวิล (2559)
4. นำเสนอผลแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษา

นวนิยายเรื่อง “หญิงคนชั่ว” เป็นเรื่องราวของหญิงสาวบ้านนอกที่มีชื่อเดิมว่า “หวาน” และถูกขายหนุ่ม “วิชัย” หลอกมากรุงเทพฯ จากนั้นได้นำหวานไปขายที่ช่องป่าตาดโดยวิชัยได้นำทรัพย์สินของหวานไปจนหมดทำให้หวานต้องขายตัวเพราะไม่มีทางไป ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นรื่นและได้พบกับวิทย์ ทั้งคู่รักกันและรื่นก็ตั้งครรรค์ ต่อมาครอบครัวของวิทย์รู้เรื่องจึงกีดกันวิทย์ทำให้รื่นกับวิทย์ต้องแยกจากกันโดยที่วิทย์ไม่ทราบว่ารื่นตั้งครรรค์ ก่อนคลอดรื่นหนีออกจากช่องป่าตาดโดยได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนที่ชื่อสมรและรื่นทำงานเป็นคนใช้ที่บ้านของคุณหลวงแต่ก็อยู่ได้ไม่นานเพราะมีคนรู้จักมาพบ รื่นจึงย้ายไปทำงานอีกที่หนึ่งแต่ก็อยู่ได้ไม่นาน ต่อมาหลังคลอดรื่นและสมรเข้าบ้านอยู่ด้วยกัน ทั้งสองคนหันมาขายตัวอีกครั้งแต่เมื่อสมรตาย รื่นจึงต้องหาเงินเลี้ยงลูกคนเดียว จนกระทั่งรื่นได้พบกับวิทย์อีกครั้ง จึงบอกความจริงเกี่ยวกับลูกและฝากลูกกับวิทย์ สุดท้ายรื่นเสียชีวิต

การศึกษาการก้าว “ไม่” ข้าม ความเป็นอื่นด้านภาษา กรณีศึกษาการแปลคำซ้อน 4 คำใน นวนิยายเรื่อง “หญิงคนชั่ว” ของ ก.สุรางคนางค์ ฉบับภาษาจีน ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยใช้ทฤษฎีการแปลของนิวมาร์ก (Newmark, 1988) สรุปได้ว่า ทฤษฎีการแปลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การแปลแบบเน้นที่การรักษาภาษาต้นฉบับ (SL emphasis) และการแปลแบบเน้นความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาเป้าหมาย (TL emphasis) และใช้ทฤษฎีการแปลของ สัจฉริ์ สายบัว (2542) ที่แบ่งประเภทการแปลสำนวนไว้ ดังนี้ 1) การแปลแบบตรงตัว 2) การแปลแบบตีความ 3) การแปลแบบตรงตัวประกอบการตีความ และ 4) การแปลด้วยสำนวนเทียบเคียง นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ก้าว “ไม่” ข้ามความเป็นอื่นด้านภาษาของ บุรินทร์ ศรีสมถวิล (2559) ที่ให้ความสำคัญในการแปลว่าต้องการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เพื่อสื่อให้เห็นภาพความคิด ความงามด้านภาษาให้ตรงกับต้นฉบับ เพื่อมิให้ความงามของภาษาคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับ จนก้าว “ไม่” ข้ามความเป็นอื่นด้านภาษาส่งผลให้ผู้อ่านรับสารคลาดเคลื่อนจากเจตนาของผู้ประพันธ์ที่ต้องการสื่อ

จากการศึกษานวนิยายเรื่อง “หญิงคนชั่ว” ของ ก.สุรางคนางค์ พบการก้าว “ไม่” ข้ามความเป็นอื่น ด้านภาษา ทัศนศึกษาการแปลคำซ้อน 4 คำในฉบับภาษาจีน แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ 1) การแปลคำที่ขาดอรรถรสทางวรรณศิลป์ 2) การแปลคำที่มีความงามของภาษาไม่เท่ากับต้นฉบับ 3) การแปลคำที่ความหมายคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับ 4) การละความโดยไม่แปล ทั้งนี้จะแบ่งระดับการก้าว “ไม่” ข้ามในรูปแบบดังกล่าวได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) การแปลคำที่ขาดอรรถรสทางวรรณศิลป์และการแปลคำที่มีความงามของภาษาไม่เท่ากับต้นฉบับถือว่าเป็นการก้าว “ไม่” ข้ามระดับต่ำ 2) การแปลคำที่ความหมายคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับถือว่าเป็นการก้าว “ไม่” ข้ามระดับกลาง และ 3) การละความโดยไม่แปลถือว่าเป็นการก้าว “ไม่” ข้ามระดับสูง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การแปลคำที่ขาดอรรถรสทางวรรณศิลป์

ตัวอย่างที่ (1)

ฉบับภาษาไทย

เมื่อตกลงใจจะติดตามวิชัยไปบางกอก หล่อนได้ปรารภกับเขาว่าหล่อนมีเครื่องทองรูปพรรณอยู่สองสามชิ้น เช่นเข็มขัดนาคร้อย ลูกประคำคอ และแหวนข้อมะขามฝังทับทิมอีกหนึ่งวง ของเหล่านั้นหวานจะไม่เอาไปเพราะพ่อกับแม่แก่เฒ่าแล้ว ทำมาหากินไม่สะดวกเหมือนแต่ก่อน ยิ่งซ้ำจะขาดลูกสาวที่เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการทำนาไปเสียอีกคนหนึ่งเช่นนี้ คงจะลำบากยากจนลงกว่าเก่า เครื่องแต่งตัวของหล่อนนี้แหละพ่อแม่จะได้เอาไว้แก้จน (ก.สุรางคนางค์, 2496: 50-51)

ฉบับภาษาจีน

甜打定主意要和卫差去曼谷后，便对他说，自己有两三件首饰，如：一条金铜合金的腰带，一串项链，一串项珠和一枚镶着红宝石的手镯，这些东西它都不想带去了，因为父母都年事已高，不像过去那样能干了，而且他们又要失去女儿——一个种田的好劳力，这样一来，一定要比过去更加贫穷，更加度日艰难了。这些首饰，父母还能拿去派点用场。(Li, J., 1986: 40)

จากบริบทข้างต้น รึ้นมีชื่อเดิมว่า หวาน หวานหลงรักชายหนุ่มคนหนึ่งชื่อววิชัยหลังจากได้พบเจอครั้งแรกในวันสงกรานต์ จนตัดสินใจหนีตามกันไปกรุงเทพฯ แต่เนื่องด้วยคำนี้ถึงว่าตนเป็นหัวเรี่ยวแรงสำคัญในการช่วยทางบ้านทำมาหากินจึงได้นำทรัพย์สินบางส่วนทิ้งไว้ให้พ่อแม่ ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์ใช้คำซ้อน 4 คำ “หัวเรี่ยวหัวแรง” มาขยายความในการพรรณนาความเป็นบุคคลสำคัญในการทำนาของหวาน คำซ้อน 4 คำ “หัวเรี่ยวหัวแรง” หมายถึงคนที่เป็นกำลังสำคัญในการทำกิจการต่าง ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ซึ่งซ้ำพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นพยางค์เดียวกันคือ “หัว” และซ้อนเสียงสัมผัสระหว่างพยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 ที่เล่นเสียงพยัญชนะเดียวกันคือ เสียง “ร” ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การใช้คำซ้อน 4 คำ “หัวเรี่ยวหัวแรง” ในบริบทดังกล่าว ได้เพิ่มสีสัน ทำให้ภาษาไพเราะสละสลวย และสื่อให้เห็นถึงความสำคัญและความสามารถของหวานได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ฉบับแปลภาษาจีน ผู้แปลแปลว่า “好劳力” ซึ่งคำว่า “好” หมายถึง “มีข้อดีมากมายและทำให้ผู้คนพอใจ” (优点多的; 使人满意的。) (Institute of Linguistics, CASS, 2016) และคำว่า “劳力” หมายถึง “1. แรงที่ใช้ในการทำแรงงาน 2. คนที่มีความสามารถทำแรงงาน” (1. 体力劳动时所用的气力; 2. 有劳动能力的人。) (Institute of Linguistics, CASS, 2016) โดยรวมแล้วหมายถึงเป็นคนที่มีความสามารถในการทำงานและเป็นแรงงานที่ดี ทั้งนี้ ชาวจีนมักจะใช้คำว่า “好劳力” มาสื่อถึงคนที่มีความสามารถที่ดีในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่ได้หมายความว่าบุคคลสำคัญที่อาจทำให้ผู้อ่านฉบับภาษาจีนไม่สามารถรับรสของคำได้เท่าเทียมกับผู้อ่านต้นฉบับภาษาไทย ซึ่งทั้งสองคำดังกล่าวมีความแตกต่างกันด้านการสื่อความหมายดังเห็นได้ว่าการวิเคราะห์หรือรรถลักษณะ ดังนี้

หัวเรียวหัวแรง	好劳力
[+ทำงาน]	[+ทำงาน]
[+สำคัญ]	[-สำคัญ]
[+ความสามารถ]	[+ความสามารถ]

นอกจากนี้ คำว่า “好劳力” แม้ว่าจะมีเสียงสูงต่ำ แต่โครงสร้างของคำไม่สอดคล้องกับคำซ้อน 4 คำในต้นฉบับภาษาไทยอีกด้วย

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการคงความเท่าเทียมกันในด้านโครงสร้างและอรรถรสของคำระหว่างฉบับแปลกับต้นฉบับ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจแปลเป็นสำนวนจีนได้ว่า “中流砥柱” ซึ่งหมายถึง “คนหรือกลุ่มคนที่เป็นคนสำคัญที่มีความเข้มแข็ง มีกำลังและมีความสามารถ” (比喻坚强有力和并能起支柱作用的重要人物或集体。) (Song, Y. P. & Duan, M. L. M., 2001) ซึ่งสื่อความหมายและมีอรรถรสที่สอดคล้องกับต้นฉบับภาษาไทย ในขณะที่มีเสียงสูงต่ำและมีโครงสร้างเป็นสี่คำเช่นเดียวกันกับคำซ้อน 4 คำในต้นฉบับ ดังบทแปลต่อไปนี้

สำนวนแปลของผู้วิจัย (1)

甜打定主意要和卫差去曼谷后，便对他说，自己有两三件首饰，如：一条金铜合金的腰带，一串项链，一串项珠和一枚镶着红宝石的手镯，这些东西它都不想带去了，因为父母都年事已高，不像过去那样能干了，而且他们又要失去女儿——一个种田的中流砥柱，这样一来，一定要比过去更加贫穷，更加度日艰难了。这些首饰，父母还能拿去派点用场。

2. การแปลคำที่มีความงามของภาษาไม่เท่ากับต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ (2)

ต้นฉบับภาษาไทย

วิทย์เอื้อมมือไปขอหนังสือดู ซึ่งเด็กนั้นส่งให้โดยเร็ว “เรียนหนังสือเล่มนี้แล้วหรือ น้องชาย? อ้อ เก่ง เก่ง” เขาชมเชยด้วยความจริงใจ หนังสือที่เขาถือเป็นตำราเรียนชั้นมัธยมห้าหรือหก เด็กชายคนนี้อายุราวสิบสามปีกว่า ๆ สามารถเรียนได้ถึงชั้นห้าหรือหก ควรนับว่า สติปัญญาไม่ทึบทีเดียว “ลูกชายบ้าไม่เลว อุตส่าห์เลี้ยงไว้เถอะป่า ไร น้องชาย ตั้งอกตั้งใจเรียนนะ” ตบไหล่เด็กนั้นสองสามครั้งเป็นการส่งเสริมให้เพิ่มความมานะ (ก.สุรางคนางค์, 2496)

ฉบับแปลภาษาจีน

威伸过手去，那孩子连忙把书递了过来，“噢，学到这一册了，真不简单。”他真诚地称赞说。他手里拿的这本书，是中学五六年级，应该算是比较聪明了。“嬷嬷的儿子真不简单，好好给他创造条件吧。怎么样，小弟？可要好好念书呀。”说着他拍了拍孩子的肩膀，以示鼓励。(Li, J., 1986: 11)

จากบริบทข้างต้น เมื่อวิทย์ไปหาเรียนที่ช่องป่าตาดแล้วพบเห็นว่าลูกชายของป่าตาดกำลังอ่านหนังสือภาษาอังกฤษที่เป็นตำราเรียนของนักเรียนมัธยมชั้นห้าหรือหกแต่เด็กคนนี้มีอายุราวสิบสามปี จึงชื่นชมว่าเป็นเด็กเก่งและฉลาด พร้อมทั้งแนะนำให้ตั้งใจเรียนหนังสือ ทั้งนี้ผู้ประพันธ์ใช้คำซ้อน 4 คำ “ตั้งอกตั้งใจ” ซึ่งได้คำว่า “ตั้งอก” ซ้อนเข้าคู่กันกับคำว่า “ตั้งใจ” เพื่อขยายคำว่าตั้งใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ชัดเจนขึ้น ซึ่งสื่อความหมายถึง เอาใจจดใจจ่อ (สมบัติ จำปาเงิน, 2549) นอกจากนี้ คำซ้อนดังกล่าวยังมีการซ้ำพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นเสียงเดียวกันคือเสียง “ตั้ง” ดังนั้นการใช้คำซ้อน 4 คำ “ตั้งอกตั้งใจ” จะทำให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพที่เด็กชายคนนี้ตั้งใจเรียนหนังสืออย่างจริงจังตามความคาดหวังของวิทย์ได้อย่างชัดเจน

ฉบับแปลภาษาจีน ผู้แปลแปลว่า “好好” หมายถึง “1. บ่งบอกถึงสภาพความเป็นปกติและสมบูรณ์แบบ และ2. อย่างเต็มที่, อย่างเต็มที่ และอย่างความอดทน” (1. 形容情况正常; 完好。2. 尽力地; 尽情地; 耐心地。) (Institute of Linguistics, CASS, 2016) ซึ่งชาวจีนมักจะใช้คำ “好好” มาสื่อความถึงบุคคลฝ่ายหนึ่งที่ยากให้บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งตั้งใจทำอะไรเรื่องหนึ่ง ทั้งนี้คำแปลของผู้แปลดังกล่าวจึงสื่อความและภาพที่สอดคล้องกับต้นฉบับภาษาไทย แต่คำว่า “好好” เป็นสำนวนภาษาธรรมดาที่มีการซ้ำคำ 2 คำเท่านั้น อาจไม่สามารถถ่ายทอดความงามของคำซ้อน 4 คำดังกล่าวไปยังผู้อ่านฉบับภาษาจีนได้

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงมิติทางความงามของภาษา ผู้วิจัยเห็นว่าอาจแปลเป็นสำนวนภาษาจีน เช่น “专心致志” หมายถึง “ใจจดใจจ่อ” (集中精神) (Sun, M. M, 2009) ซึ่งสื่อความหมายและแสดงให้เห็นภาพกิริยาท่าทางที่สอดคล้องกับคำซ้อนในต้นฉบับภาษาไทยดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีการเล่นเสียงที่คำว่า “致志” ซึ่งเป็นเสียงเดียวกันคือ “zhì” ทำให้ภาษาสละสลวยและมีเสียงจังหวะที่ไพเราะขึ้น

จากการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า สำนวนจีน “专心致志” ไม่ว่าจะมิตีความหมาย หรือรูปแบบของคำ ต่างก็สอดคล้องกับต้นฉบับภาษาไทย ดังบทแปลต่อไปนี้

สำนวนแปลของผู้วิจัย (2)

“嬷嬷的儿子真不简单，好好给他创造条件吧。怎么样，小弟？可要专心致志念书呀。”说着他拍了拍孩子的肩膀，以示鼓励。

ตัวอย่างที่ (3)

ฉบับภาษาไทย

“ว่าฉันใจดี ฉันไม่ให้ละ” วิทย์พูดต่อหน้าหญิงพวกนี้ เขาทำเป็นคนตลกคะนอง ไม่ถือตัว แต่ในใจกำลัง กระวนกระวาย และรู้สึกว่าการที่มัวมาพูดเล่นกับหญิงที่เขาไม่ต้องการพบเหล่านี้เป็นการถ่วงเวลาโดยเปล่าประโยชน์ พาลงรอบฆ่าเลื่องดูประตูปบานที่มีม่านดอกกันบ้อย ๆ (ก.สุรางคนางค์, 2496: 18-19)

ฉบับภาษาจีน

“说我心好，那我就给了。”威说。在这全姑娘面前，他装地诙谐而随便，毫不矜夸，但心里确很不安。他觉得总这样跟他所不感兴趣地女人斗口舌，真是拜拜拖延时间。他心里这样想着，不时地偷偷朝那挂着花门帘地门口望去。(Li, J., 1986: 13-14)

จากบริบทข้างต้น วิทย์ไปห้องป่าตาดหารื่นแต่ไม่เห็นใครลงมารับเขา ป่าตาดจึงไปเรียกสาว ๆ ลงมาแต่รืนก็ยังไม่มาพบ มีเพียงสาวคนอื่น ๆ มาคุยเล่นกับเขา เขารู้สึกวุ่นวายใจมากเพราะว่าเขาไม่สนใจสาว ๆ เหล่านี้ ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์ใช้คำซ้อน 4 คำ “กระวนกระวาย” มาขยายอารมณ์ความรู้สึกวุ่นวายใจของวิทย์ที่ไม่ได้เจอรืน ซึ่งหมายถึง วุ่นวาย ดิ้นรน เตือนร้อน (สมบัติ จำปาเงิน, 2549) โดยมีการซ้ำพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นพยางค์เดียวกันคือ “กระ” และซ้อนเสียงโดยเล่นสัมผัสระหว่างพยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 3 ที่เป็นเสียงพยัญชนะคือเสียง “ว” การใช้คำซ้อน 4 คำ “กระวนกระวาย” จะทำให้ภาษาสละสลวยและสื่อให้เห็นภาพของอารมณ์ความรู้สึกของวิทย์ได้อย่างชัดเจน

ฉบับแปลภาษาจีน ผู้แปลแปลว่า “不安” หมายถึง “วุ่นวาย หรือไม่สงบ” (不安定 不安宁。) (Institute of Linguistics, CASS., 2016: 2019) ซึ่งชาวจีนมักจะใช้คำ “不安” เพื่อสื่อความถึงอารมณ์ความรู้สึกวุ่นวายใจ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า คำแปลของผู้แปลดังกล่าวสื่อความสอดคล้องกับต้นฉบับภาษาไทย แต่คำว่า “不安” เป็นสำนวนที่ไม่ได้ให้ภาพของความวุ่นวายหรือไม่สงบ นอกจากนี้โครงสร้างและระดับเสียงสูงต่ำของคำไม่เทียบเท่ากับคำซ้อน 4 คำในต้นฉบับภาษาไทย อาจทำให้ความไพเราะและเสียงหนักเบาของภาษาลดลง

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงมิติทางความงามของภาษา ผู้วิจัยเห็นว่าอาจแปลเป็นสำนวนภาษาจีนที่ว่า “心乱如麻” ที่หมายถึง “ใช้ในการพรรณนาจิตใจที่วุ่นวาย” (形容心绪烦乱。) (Sun, M. M., 2009) ซึ่งสื่อความหมายสอดคล้องกับต้นฉบับภาษาไทยและสื่อภาพทำให้ผู้อ่านเห็นภาพอารมณ์ความรู้สึกจิตใจวุ่นวายได้เช่นเดียวกันกับต้นฉบับภาษาไทยดังกล่าว ดังสำนวนแปลต่อไปนี้

สำนวนแปลของผู้แปล (3)

“说我心好，那我就不给了。”威说。在这全姑娘面前，他装地诙谐而随便，毫不矜夸，但心里确心乱如麻。他觉得总这样跟他所不感兴趣地女人斗口舌，真是拜拜拖延时间。他心里这样想着，不时地偷偷朝那挂着花门帘地门口望去。

ตัวอย่างที่ (4)

ฉบับภาษาไทย

รับขันจากแม่ เดินตรงไปที่ต้นแถว แทรกเข้าทางซ้ายมือของหญิงคนหนึ่งที่ตั้งใจแน่น พลาง ก้มหน้าก้มตา ตักใส่ลงในบาตร ทีละเบา ๆ จนถึงตอนกลาง (ก.สุรางคนางค์, 2496: 40)

ฉบับภาษาจีน

甜从母亲手中接过钵，走到那排钵盂地头上，从那个叫曼地女人左边挤了进去。她 只顾低头把饭往一个个钵盂里舀，挨个儿舀到了中间。(Li, J., 1986: 31)

จากบริบทข้างต้น รึ้นมีชื่อเดิมว่า หวาน ในวันสงกรานต์ไปทำบุญที่วัด ทั้งนี้ผู้ประพันธ์ใช้คำซ้อน 4 คำ “ก้มหน้าก้มตา” มาขยายกิริยาท่าทางของหวานที่ตั้งใจตักบาตร หมายถึง การกระทำโดยตั้งใจไม่มองดูสิ่งอื่น (สมบัติ จำปาเงิน, 2549) โดยมีการซ้ำพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นเสียงเดียวกันคือเสียง “ก้ม” และพยางค์ที่ 2 “หน้า” กับพยางค์ที่ 3 “ตา” เป็นอวัยวะสำคัญของมนุษย์ การใช้ คำซ้อน 4 คำ “ก้มหน้าก้มตา” จะทำให้ภาษาไพเราะสละสลวย สื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพที่หวานตั้งใจใส่บาตร ไม่สนใจเรื่องอื่นได้อย่างชัดเจน

ในฉบับแปลภาษาจีน ผู้แปลแปลว่า “只顾低头” หมายถึง “เพียงก้มหัว ไม่เปลี่ยนแปลง” (垂下头专一不变) (Institute of Linguistics, CASS., 2016) ซึ่งชาวจีนมักจะใช้คำ “只顾低头” มาสื่อความถึงการตั้งใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งนี้คำแปลของผู้แปลดังกล่าวได้สื่อความหมายและภาพที่สอดคล้องกับต้นฉบับภาษาไทยดังกล่าว แต่คำว่า “只顾低头” เป็นสำนวนที่ไม่ให้ภาพการกระทำที่ชัดเจน จึงอาจไม่สามารถถ่ายทอดความงดงามของคำซ้อน 4 คำดังกล่าวไปยังผู้อ่านฉบับภาษาจีนได้

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงมิติทางความงามของภาษา ผู้วิจัยเห็นว่าอาจแปลเป็นสำนวนภาษาจีน เช่น “一心一意” ที่หมายถึง “ตั้งใจ ไม่ฟุ้งซ่าน” (形容意志专一，毫无杂念。) (Sun, M. M, 2009) ซึ่งสื่อความหมายและแสดงให้เห็นภาพกิริยาท่าทางที่สอดคล้องกับคำซ้อนในต้นฉบับภาษาไทยดังกล่าว ในขณะที่มีโครงสร้างของคำเป็นสี่คำเช่นเดียวกับคำซ้อน 4 คำภาษาไทย นอกจากนี้ยังมีการเล่นเสียงที่คำว่า “一” ซึ่งเป็นเสียงเดียวกันคือ “yī” ทำให้ภาษาสละสลวยและสื่อความหมายถึงหวานตั้งใจใส่บาตร ดังนี้

สำนวนแปลของผู้วิจัย (4)

甜从母亲手中接过钵，走到那排钵盂地头上，从那个叫曼地女人左边挤了进去。她 一心一意把饭往一个个钵盂里舀，挨个儿舀到了中间。

ตัวอย่างที่ (5)

ฉบับภาษาไทย

จนถึงเวลาค่ำวันที่วิชัยนัดว่าจะกลับ หวานก็เฝ้าคอยตั้งแต่พลบจนถึงสามทุ่มวิชัยก็เจียบหายไป ทน กระสับกระส่ายอยู่ในห้องไม่ได้นาน หล่อนค่อยเปิดประตูออกมาข้างนอก ได้ยินเสียงแม่สมรและแม่อะไรอีกหลายคนหัวเราะคิกคักอยู่ชั้นล่าง (ก.สุรางคนางค์, 2496: 62)

ฉบับภาษาจีน

到了卫差约定回来的那天晚上，甜从黄昏一直等到晚上九点，可还是不见卫差的影子。她在屋里实在憋不住了，便轻轻开门走了出来，听到沙茫姑娘和另外几个姑娘在楼下咯咯地笑。(Li, J., 1986: 49-50)

จากบริบทข้างต้น วิชัยบอกกับหวานว่าจะไปเป็นเพื่อนเจ้าบ่าว นัดกับรีนว่าจะกลับมาหาแต่ถึงวันนัดวิชัยก็ไม่มาตามนัด หวานจึงมีอาการอยู่ไม่นิ่ง ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์ใช้คำซ้อน 4 คำ “กระสับกระส่าย” ซึ่งหมายถึง กระวนกระวายไม่เป็นปกติสุข (มติชน, 2547) นอกจากนี้ คำซ้อนดังกล่าวยังมีการซ้ำพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นเสียงเดียวกันคือเสียง “กระ” และซ้อนเสียงสัมผัสระหว่างพยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 ที่เป็นเสียงพยัญชนะเดียวกันคือเสียง “ส” ดังนั้น การใช้คำซ้อน 4 คำ “กระสับกระส่าย” จะทำให้ภาษาสละสลวย เพิ่มสีสันและสื่อให้เห็นถึงภาพกิริยาอาการของหวานที่ไม่อยู่นิ่ง

ฉบับภาษาจีน ผู้แปลแปลว่า “憋不住” หมายถึง “1. 忍住หรือปิดกั้นไม่ให้ออกมา 2. อาการคัดจมูกและหายใจลำบาก” (憋: 1. 抑制或堵住不让出来; 2. 闷, 呼吸不畅。) Institute of Linguistics, CASS., 2016) แสดงให้เห็นถึงทนนิ่งไม่ได้ ทนนิ่งไม่ไหว ซึ่งชาวจีนจะใช้คำ “憋不住” มาสื่อความถึงผู้คนที่ทนนิ่งอะไรไม่ได้ ทั้งนี้คำแปลของผู้แปลดังกล่าวจึงสื่อความหมายและให้ภาพที่สอดคล้องกับต้นฉบับภาษาไทย แต่คำว่า “憋不住” เป็นคำกิริยาที่ไม่สามารถถ่ายทอดความงดงามของคำซ้อน 4 คำดังกล่าวไปยังผู้อ่านฉบับภาษาจีนได้

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงมิติทางความงามของภาษา ผู้วิจัยเห็นว่าอาจแปลเป็นสำนวนภาษาจีน เช่น “忍无可忍” หมายถึง “ทนจนไม่ไหวแล้ว บรรลุถึงขีดจำกัดสูงสุดของความอดทน” (忍受到不能再忍受为止。指达到了忍耐的最高限度。) (Sun, M. M, 2009) ซึ่งสื่อความหมายและแสดงให้เห็นภาพกิริยาท่าทางที่สอดคล้องกับคำซ้อนในต้นฉบับภาษาไทยดังกล่าว โดยให้มีโครงสร้างของคำเป็นสี่คำเช่นเดียวกับคำซ้อน 4 คำภาษาไทย นอกจากนี้ ยังมีการเล่นเสียงระหว่างคำที่ 1 กับคำที่ 4 คือ “忍” (rěn) ทำให้ภาษาสละสลวย ดังนี้

สำนวนแปลของผู้วิจัย (5)

到了卫差约定回来的那天晚上，甜从黄昏一直等到晚上九点，可还是不见卫差的影子。她在屋里实在忍无可忍了，便轻轻开门走了出来，听到沙茫姑娘和另外几个姑娘在楼下咯咯地笑。

3. การแปลคำที่ความหมายคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ (6)

ต้นฉบับภาษาไทย

“เข้าที่ เข้าที่ แม่ยายแกล้งเห็นด้วยไหมล่ะ?” ดำรงชมเชยและเห็นพ้องด้วย

“โอ้ย” ชาญส่ายหัวอย่างอ่อนใจ “ไม่มีวันละเพื่อยาก แกล้งปูลู่เลยว่ะ กันเป็นพวกเจ้าวิทย์ ชะรอยจะเคยพาไปเที่ยวสังสอนแนะนำกันบ้างละกระมัง”

“เอะละซี” ดำรงหัวเราะอย่างขบขัน “แกล้งแกล้งตัวเป็นควีน” (ก.สุรางคนางค์, 2496: 8)

ฉบับแปลภาษาจีน

“对对对。你岳母同意吗? : 达姆隆赞许地说。

“唔!” 参丧气地摇摇头。“不可能的, 我的老伙计。她反倒猜疑地说, 我和威是沆瀣一气的。说不定威还带我去逛过窑子呢。”

“真没办法。” 达姆隆笑着说。“你一定立刻申辩了吧!” (Li, J., 1986: 6-7)

จากบริบทข้างต้น ชาญพูดเรื่องผู้หญิงของวิทย์ให้ดำรงฟังว่า ผู้หญิงดี ๆ ร่ำรวย วิทย์ไม่ชอบ กลับไปหลงรักกับผู้หญิงคนชั่วและบอกกับแม่ว่าอยากพาหญิงคนชั่วคนนั้นเลี้ยงไว้ที่บ้านจนทำให้วิทย์ถูกกักตัว ไปไหนมาไหนก็มีคนคอยดูเพราะว่าคุณแม่กลัววิทย์ไปเที่ยวที่ช่องอีก แล้วชาญก็ไปบอกกับคุณแม่ว่า กักตัวผู้ชายรุ่นหนุ่มวัยคะนองเช่นวิทย์ จะแก้ปัญหาไม่ได้ วันหลังจะแย่มากขึ้นแต่คุณแม่ไม่สนใจคำพูดของชาญ กลับมาคิดว่าชาญเป็นพวกเจ้าวิทย์ จึงมาช่วยวิทย์ขอลีกกักตัว ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์ใช้คำซ้อน 4 คำ “ปูลู่” ขยายคำพูดของคุณแม่ที่ไม่สนใจคำอธิบายของชาญ ซึ่งหมายความว่า พูดหรือทำพอให้เสร็จ ๆ ไปโดยไม่ต้องการรายละเอียด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2552) โดยมีการซ้ำพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นพยางค์เดียวกันคือ “ปู” และซ้อนเสียงสัมผัสระหว่างพยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 ที่เล่นเสียงพยัญชนะคือเสียง “ล” จะทำให้ภาษาไพเราะสละสลวยเพิ่มสีสัน น่าฟัง

ฉบับแปลภาษาจีน ผู้แปลแปลลดระดับสูงต่ำของคำเป็นคำว่า “猜疑” หมายถึง “สงสัยใจ ไม่วางใจกับผู้คนหรือเรื่อง” (起疑心; 对人对事不放心。) (Institute of Linguistics, CASS., 2016) ซึ่งอาจจะเป็นการใช้กลวิธีการแปลเอาความตามบริบทโดยสื่อให้เห็นว่าคุณแม่สงสัยว่าชาญเข้าข้างวิทย์ เพราะคิดว่าชาญกับวิทย์จะชวนกันไปเที่ยวช่อง ดังนั้น ผู้แปลแปลว่า “猜疑” ความหมายจึงคลาดเคลื่อนไปจากความหมายของต้นฉบับภาษาไทย เป็นการก้าว “ไม่” ข้ามด้าน การแปลภาษาที่สำคัญมาก เนื่องจากผู้อ่านอาจจะรับสารผิดไปจากผู้ประพันธ์ที่ต้องการสื่อ ทั้งสองคำดังกล่าวมีความแตกต่างกันด้านการสื่อความหมาย ดังจะเห็นได้จากการวิเคราะห์อรรถลักษณะ ดังนี้

บุโลปุเล

[+พูด]

[-รายละเอียด]

[-สงสัยใจ]

猜疑

[±พูด]

[+รายละเอียด]

[+สงสัยใจ]

นอกจากนี้ คำว่า “猜疑” โครงสร้างของคำไม่สอดคล้องกับคำซ้อน 4 คำในต้นฉบับภาษาไทยอีกด้วย ซึ่งเป็นสำนวนที่ไม่สื่ออารมณ์ด้านภาษา ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงความเท่าเทียมกันในด้านโครงสร้างและอารมณ์ของคำระหว่างฉบับแปลกับต้นฉบับ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจแปลเป็นสำนวนจีนที่ว่า “敷衍搪塞” ที่หมายความว่า “ทำอย่างไม่รายละเอียด ทำอย่างขอไปที” (应付了事, 塞责了事。) (Sun, M. M, 2009) ซึ่งทั้งสองคำดังกล่าวมีความเหมือนกันด้านการสื่อความหมายดังเห็นได้ว่าการวิเคราะห์อารมณ์ลักษณะ ดังนี้

บุโลปุเล

[+พูด]

[-รายละเอียด]

[-สนใจ]

敷衍搪塞

[±พูด]

[-รายละเอียด]

[-สนใจ]

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแปลเป็นสำนวนจีน “敷衍搪塞”

สำนวนแปลของผู้วิจัย (6)

“嘻!” 参丧气地摇摇头。“不可能的，我的老伙计。她反倒敷衍搪塞地说，我和威是沆瀣一气的。说不定威还带我去逛过窑子呢。”

ตัวอย่างที่ (7)

ต้นฉบับภาษาไทย

ทุกคนทำเสียงไม่ยอมต่าง ๆ กัน แต่ทว่าประดังขึ้นมาจนแทบหู แม่สมร ทำทางดูเหมือนจะอายุมากกว่าพวกนั้น ยกมือห้ามจุกปาก “นี่ เงียบ ๆ หน่อย เอาอย่างนี้เถอะ เรามาสัญญากับคุณวิทย์ใหม่”

“สัญญายังไง สัญญาอย่างไร?” แม่หญิงร้องถามพร้อมกัน

“สัญญาว่า ถ้าเรื่องที่เราจะบอกนี้ ทำให้คุณวิทย์พอใจได้แล้ว เราจึงจะเรียกร้องเอารางวัล” หล่อนอธิบายทำเล่นหูเล่นตากับวิทย์ (ก.สุรางคนางค์, 2496: 18-19)

ฉบับแปลภาษาจีน

姑娘们听说不给钱了，都叽叽噤噤吵着不愿意。沙茫姑娘看上去年龄比别人稍大几岁，她把手指放在嘴边嘘了一声说：“静一静！这样吧，我们重新跟威先生打赌。”

“怎么赌，怎么赌？”别的姑娘齐声说道。

“就是说，咱们得说到威先生的心里去才要赏。”她挤眉弄眼地跟威开玩笑说。

(Li, J., 1986: 14)

จากบริบทข้างต้น มีผู้หญิงโสเภณีลงมารับวิทย์ จากนั้นพวกหล่อนหัวเราะกัน วิทย์อยากรู้สาเหตุ จึงสัญญาว่าถ้าเรื่องที่สาว ๆ พูดออกมานั้นทำให้วิทย์พอใจจะได้รับรางวัล ทั้งนี้ผู้ประพันธ์ใช้คำซ้อน 4 คำ “เล่นหูเล่นตา” ซึ่งได้นำว่า “เล่นหู” ซ้อนเข้าคู่กันกับคำว่า “เล่นตา” เพื่อขยายกิริยาท่าทางการเชยชวนฝ่ายตรงข้ามที่สื่อความหมายถึง แสดงอาการเกี้ยวพาราสี (ยียวน) ด้วยสายตา (สมบัติ จำปาเงิน, 2540: 253) นอกจากนี้ คำซ้อนดังกล่าวยังมีการซ้ำพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นเสียงเดียวกันคือ “เล่น” ดังนั้น การใช้คำซ้อน 4 คำ “เล่นหูเล่นตา” จะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพการใช้สายตาในเชิงเกี้ยวพาราสีพูดที่เล่นที่จริงอย่างชัดเจน

ในฉบับแปลภาษาจีน ผู้แปลแปลคำว่า “挤眉弄眼” หมายถึง “ใช้ท่าทางของคิ้วและตาแสดง ความหมาย” (用眉毛和眼睛的动作表示意义。) (Sun, M. M., 2009) ซึ่งคำที่ 1 “挤” (jǐ) กับคำที่ 3 “弄” (nòng) แสดงถึงกิริยาท่าทาง แล้วคำที่ 2 “眉” (méi) กับคำที่ 4 “眼” (yǎn) ที่หมายถึงคิ้วและตา โดยรวมแล้วสื่อความหมายให้เห็นถึงการใช้คิ้วและตามาแสดงความหมายที่ไม่ได้บ่งบอกถึงการเล่นหูเล่นตาแบบ ความหมายในภาษาไทย นอกจากนี้ยังเป็นสำนวนเชิงลบอีกด้วย ซึ่งทั้งสองคำดังกล่าวมีความแตกต่างกันด้านการ สื่อความหมายดังเห็นได้ว่าการวิเคราะห์อรรถลักษณะ ดังนี้

เล่นหูเล่นตา	挤眉弄眼
[+เกี้ยวพาราสี]	[-เกี้ยวพาราสี]
[+สายตา]	[-สายตา]
[-ท่าของคิ้วและตา]	[+ท่าของคิ้วและตา]
[-เชิงลบ]	[+เชิงลบ]

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงคงความเท่าเทียมกันในด้านโครงสร้างและอรรถรสของคำระหว่างฉบับแปล กับต้นฉบับ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจแปลเป็นสำนวนจีนที่ว่า “眉目传情” ที่หมายถึง “แสดง ความรักด้วยสายตา” (用眼色来传达相互间的爱慕。) (Sun, M. M., 2009) ซึ่งสื่อความหมายและมีอรรถรสที่สอดคล้องกับ ต้นฉบับภาษาไทย ในขณะที่มีเสียงสูงต่ำ และมีโครงสร้างเป็นสี่คำเช่นเดียวกันกับคำซ้อน 4 คำในต้นฉบับ ซึ่งคำว่า “眉目” (méimù) แสดงให้เห็นถึงใช้สายตา และคำว่า “传情” (chuánqíng) ก็แสดงถึงเกี้ยวพาราสี ดังนั้น การใช้สำนวนจีนว่า “眉目传情” จะให้ผู้อ่านจินตภาพถึงสัญญาใช้น้ำตาเกี้ยวพาราสีพูดเล่นกับวิทย์ได้ อย่างชัดเจน ดังนี้

สำนวนจีนของผู้วิจัย (7)

“怎么赌，怎么赌？”别的姑娘齐声说道。

“就是说，咱们得说到威先生的心里去才要赏。”她眉目传情地跟威开玩笑说。

ตัวอย่างที่ (8)

ต้นฉบับภาษาไทย

“ช่างเขาปะไรล่ะ รื่น” วิทย์แข็งใจพูด แต่รู้สึกว้า คำพูดของหญิงสาว เป็นคำพูดที่ประกอบด้วยเหตุผลและความจริง

“จริงค่ะ คุณอาจจะไม่เอาใจใส่ในครั้งแรก แต่ถ้าได้ยินบ่อยเข้าก็ย่อมจะกลายเป็นความกระตือรือร้นใจ ไม่มีความสุข หูของคุณก็จะแว่วอยู่ แต่คำพูด คำนิทากล่าวร้าย แม้คุณรักดิฉันเพียงใด คุณก็ทนไม่ได้ คุณลองตอบดิฉันอย่างจริงใจสิคะคุณวิทย์ ว่าคุณจะทนได้ไหม ถ้ามจริงจริงจริง?”

หลังจากนิ่งอึ้งตรึงตรองอยู่สักครู่ วิทย์ตอบแบ่งรับแบ่งสู้ว่า “บางทีฉันจะทนได้” (ก.สุรางคนางค์, 2496: 30)

ฉบับแปลภาษาจีน

“随他们怎么说吧，乐。”威无可奈何地说。他觉得姑娘地话是出自真心地，也是很有道理的。

“真的。第一次您也许不介意，但如果常听人家那样议论，必然要受到震动，心里不舒服，您的耳边也就好像整天充斥着非议和讥讽。虽然您很爱我，但人言可畏呀。威，您能不能坦率地告诉我，您能忍受得了吗？开诚布公地说吧！”

威沉默了一会儿，含糊其辞地回答说：“也许我能受得了。” Li, J., 1986: 23-24)

จากบริบทข้างต้น วิทย์บอกกับรินว่า อยากพารื่นออกจากช่องและแต่งงานกันซึ่งรินดีใจมาก แต่รินรู้ว่าตนเองเป็นหญิงคนชั่ว วิทย์อาจจะโดนดูถูกดูหมิ่น ซึ่งรินไม่ต้องการให้วิทย์ทนคำดูถูกแต่วิทย์แบ่งรับแบ่งสู้ที่จะโดนดูถูกดูหมิ่น ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์ใช้คำซ้อน 4 คำ “แบ่งรับแบ่งสู้” หมายถึง อิดเอื้อนไม่ตกลงในทันที, รับหรือปฏิเสธโดยมีข้อแม้, ภาคเสธ (สมบัติ จำปาเงิน, 2549) โดยมีการซ้ำพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 “แบ่ง” และพยางค์ที่ 2 “รับ” กับพยางค์ที่ 4 “สู้” มีความหมายตรงกันข้ามกัน นำมาซ้อนเข้าคู่กันจะทำหน้าที่เดียวกัน ดังนั้นการใช้คำซ้อน 4 คำจะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพของวิทย์ที่ยังไม่แน่ใจว่าจะทนคำดูถูกดูหมิ่นได้หรือไม่

ฉบับภาษาจีน ผู้แปลแปลว่า “含糊其辞” ที่หมายถึง “จงใจพูดไม่ชัดเจนและไม่แน่ใจ” (故意把话说得不清楚不明确。) (Sun, M. M, 2009) แม้ว่ามีเสียงสูงต่ำ และโครงสร้างของคำเท่าเทียมกับต้นฉบับภาษาไทย แต่ในมิติความหมายคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับดังกล่าว อาจทำให้ผู้อ่านฉบับภาษาไทยไม่สามารถรับสารได้เท่าเทียมกับผู้อ่านต้นฉบับภาษาไทย ซึ่งทั้งสองคำดังกล่าวมีความแตกต่างกันด้านการสื่อความหมายดังเห็นได้ว่าการวิเคราะห์อรรถลักษณะ ดังนี้

แบ่งรับแบ่งสู้

[±รับ]

[-จงใจ]

[-ชัดเจน]

[-แน่ใจ]

含糊其辞

[±รับ]

[+จงใจ]

[-ชัดเจน]

[-แน่ใจ]

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงคงความเท่าเทียมกันในด้านโครงสร้างและอรรถรสของคำระหว่างฉบับแปลกับต้นฉบับ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจแปลเป็นสำนวนจีนที่ว่า “避重就轻” สื่อความหมายและมีอรรถรสที่สอดคล้องกับต้นฉบับภาษาไทย ในขณะที่มีเสียงสูงต่ำและมีโครงสร้างเป็นสี่คำเช่นเดียวกันกับคำซ้อน 4 คำในต้นฉบับ ซึ่งสื่อความหมายถึง “การหลีกเลี่ยงประเด็นสำคัญและพูดถึงเฉพาะประเด็นที่ไม่สำคัญเท่านั้น” (指回避要害问题，只谈无关紧要的方面。) Compiled by the Language Research Office of Hubei University, 1985) ที่มีอรรถลักษณะเท่ากับต้นฉบับภาษาไทย

นอกจากนี้ สำนวนจีนว่า “避重就轻” ในด้านเสียงสูงต่ำ และโครงสร้างของคำก็เท่าเทียมกับต้นฉบับ ซึ่งคำที่ 1 “避” (bì) กับคำที่ 3 “就” (jiù) แสดงถึงกิริยาทำทาง และคำที่ 2 “重” (zhòng) กับคำที่ 4 “轻” (qīng) มีความหมายตรงกันข้ามกัน ซ้อนเข้าคู่กันทำหน้าที่เดียวกัน ดังนั้น การใช้สำนวนจีนว่า “避重就轻” จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเจตนาของผู้ประพันธ์ว่าผู้พูดก็ยังไม่แน่ใจหรือมั่นใจในสิ่งที่พูดเช่นกัน

สำนวนของแปลผู้วิจัย (8)

威沉默了一会儿，避重就轻地回答说：“也许我能受得了。”

4. การละความโดยไม่แปล

ตัวอย่างที่ (9)

ต้นฉบับภาษาไทย

ชาญขัดขึ้น “พ่อวิทย์นี่ก็เลวอยู่เมื่อไหร่ล่ะอายเรื่องผู้หญิง แต่ของมันพิสดารไว้อยู่ผู้หญิงดี ๆ ไม่ชอบ ชอบไปหาคนชั่ว พี่สาวถึงปรับทุกข์ให้กันฟังว่าเจ้าวิทย์มากระซิบกระซาบขอความช่วยเหลือในเรื่องจะพาผู้หญิงคนชั่วมาไว้บ้าน” (ก.สุรางคนางค์, 2496: 7)

ฉบับแปลภาษาจีน

“威对女人也不外行，可就是有点儿特别。放着好好的女人他不爱，偏要去爱烟花女子。他姐姐有一次对我诉苦说，威求她帮忙，想把那烟花女带回家。” (Li, J., 1986: 5-6)

จากบริบทข้างต้น แม่หาว่าที่ลูกสะใภ้ที่ร้ายรายให้วิทย์แต่วิทย์ปฏิเสธและยังไปเที่ยวที่ชองบอย ๆ จนพบกับ รื่นและต้องการพารื่นออกจากชองเพื่อแต่งงานกันแต่แม่และพี่สาวของวิทย์ไม่เห็นด้วย วิทย์จึงขอร้องพี่สาวให้ช่วยเหลือที่จะแต่งงานกับริน ทั้งนี้ผู้ประพันธ์ใช้คำซ้อน 4 คำ “กระซิบกระซาบ” มาขยายการพูดของวิทย์ไปขอร้องพี่สาวช่วยในเรื่องพาหญิงคนชั่วเลี้ยงไว้ที่บ้าน ซึ่งหมายถึงคุยกันหรือบอกความต้องการด้วยเสียงเบา ๆ เพื่อไม่ให้คนอื่นได้ยิน (มตชน, 2547) โดยมีการซ้ำพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นเสียง “กระ” และการซ้อนเสียงโดยเล่นสัมผัสระหว่างพยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 ที่เป็นเสียงพยัญชนะเดียวกันคือเสียง “ซ” ทำให้ภาษาไพเราะสละสลวย ดังนั้น การใช้ คำซ้อน 4 คำ “กระซิบกระซาบ” จะสื่อให้ผู้อ่านเห็นถึงกิริยาการพูดของวิทย์ที่ใช้เสียงเบา ๆ ในการพูดคุยกับพี่สาว

ฉบับแปลภาษาจีน ผู้แปลละความโดยไม่แปลให้ถูกต้องตามต้นฉบับภาษาไทยทำให้ผู้อ่านไม่เห็นภาพที่วิทย์การใช้เสียงเบา ๆ เท่ากับต้นฉบับ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการคงความเท่าเทียมกันในด้านโครงสร้างและอรรถรสของคำระหว่างฉบับแปลกับต้นฉบับ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจแปลเป็นสำนวนจีนที่ว่า “细声细气” หมายถึง “เสียงเบา” (声音小) (Institute of Linguistics, CASS., 2016) แสดงถึงอาการการพูดโดยใช้เสียงเบา ซึ่งสื่อความและแสดงให้เห็นภาพกิริยาท่าทางสอดคล้องกับคำซ้อนในต้นฉบับภาษาไทยดังกล่าว ในขณะที่มีโครงสร้างของคำเป็นสี่คำเช่นเดียวกับคำซ้อนสี่คำภาษาไทย นอกจากนี้ ยังมีการเล่นเสียงที่คำว่า “细” ซึ่งเป็นเสียงเดียวกันคือ “xi” ทำให้ภาษาสละสลวยและมีเสียงจังหวะที่ไพเราะขึ้น ดังนี้

สำนวนแปลของผู้วิจัย (9)

“威对女人也不外行，可就是有点儿特别。放着好好的女人他不爱，偏要去爱烟花女子。他姐姐有一次对我诉苦说，威细声细气求她帮忙，想把那烟花女带回家。”

ตัวอย่างที่ (10)

ต้นฉบับภาษาไทย

สำหรับผู้ที่จะได้โดยสารจากสถานีไปก็เตรียมขึ้น ที่จะลงก็หอบของพะรุงพะรัง ห่วงหน้าห่วงหลัง (ก.สุรางคนางค์, 2496: 2)

ฉบับแปลภาษาจีน

下车的人前拥后挤，要上车的人都挤在门口准备上车。(Li, J., 1986: 1)

จากบริบทข้างต้น บรรยายถึงภาพของผู้โดยสารลงรถไฟกับขึ้นรถไฟ ทั้งนี้ผู้ประพันธ์ใช้คำซ้อน 4 คำ “พะรุงพะรัง” เพื่อขยายความถึงสิ่งของของผู้โดยสารที่มีมากมายและรุงรังมาก (สมบัติ จำปาเงิน, 2549) โดยมีการซ้ำพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 “พะ” และซ้อนเสียงโดยเล่นสัมผัสระหว่างพยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 ที่เป็นเสียงพยัญชนะเดียวกันคือเสียง “ร” ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการใช้คำซ้อน 4 คำ “พะรุงพะรัง” ในบริบทดังกล่าวทำให้เห็นภาพการถือของมากมายในมือ

ฉบับแปลภาษาจีน ผู้แปลละความโดยไม่แปลให้ถูกต้องตามต้นฉบับภาษาไทยทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเห็นภาพที่สิ่งของมีมากมายและรุงรังเท่าเทียมกับต้นฉบับ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการคงความเท่าเทียมกันในด้านโครงสร้างและความหมายของคำระหว่างฉบับแปลกับต้นฉบับ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจแปลเป็นสำนวนจีนที่ว่า “乱七八糟” ที่หมายถึง “รุงรังมาก และไม่มีความเป็นระเบียบ” (形容非常杂乱，一点条理和秩序都没有。)(Sun, M. M, 2009) ซึ่งสื่อความหมายและแสดงให้เห็นภาพสอดคล้องกับคำซ้อนในต้นฉบับภาษาไทยดังกล่าว ในขณะที่มีโครงสร้างของคำเป็นสี่คำเช่นเดียวกับคำซ้อน 4 คำภาษาไทย นอกจากนี้ คำที่ 1 “乱” (luàn) กับคำที่ 4 “糟” (zāo) มีความหมาย

ทำนองเดียวกัน หมายถึง รุ่งราง และคำที่ 2 “七” (qī) กับคำที่ 3 “八” (bā) เป็นตัวเลขจีน ดังนั้น การใช้สำนวนจีนว่า “乱七八糟” จะทำให้ผู้อ่านเห็นถึงสิ่งของของผู้โดยสารหอบลงรถไฟนั้นมีมากมายและรุงรังมาก ดังบทแปลต่อไปนี้

สำนวนแปลของผู้วิจัย (10)

下车的人前拥后挤，抱着乱七八糟的行李，要上车的人都挤在门口准备上车。

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาการก้าว “ไม่” ข้าม ความเป็นอื่นด้านภาษา กรณีศึกษาการแปลคำซ้อน 4 คำในนวนิยายเรื่อง “หญิงคนชั่ว” ของ ก.สุรางคนางค์ ฉบับภาษาจีน พบได้ว่า แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) การแปลคำที่ขาดอรรถสททางวรรณศิลป์ 2) การแปลคำที่มีความงามของภาษาไม่เท่ากับต้นฉบับ 3) การแปลคำที่ความหมายคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับ 4) การละความโดยไม่แปล ทั้งนี้ อาจแบ่งระดับการก้าว “ไม่” ข้ามในรูปแบบดังกล่าวได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) การแปลคำที่ขาดอรรถสททางวรรณศิลป์และการแปลคำที่มีความงามของภาษาไม่เท่ากับต้นฉบับถือว่าการก้าว “ไม่” ข้ามระดับต่ำ 2) การแปลคำที่ความหมายคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับถือว่าการก้าว “ไม่” ข้ามระดับกลาง ส่วน 3) การละความโดยไม่แปลถือว่าการก้าว “ไม่” ข้ามระดับสูง

สาเหตุที่ทำให้ผู้แปลก้าว “ไม่” ข้ามความเป็นอื่นด้านการแปลคำซ้อน 4 คำนั้น เนื่องจากผู้แปลไม่ได้คำนึงถึงโครงสร้างของคำซ้อน 4 คำ และตีความต้นฉบับไม่ครบถ้วน รวมถึงไม่ได้ทำความเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งสอดคล้องกับบุรินทร์ ศรีสมถวิล (2562) กล่าวถึงความสำคัญในการแปลว่า ผู้แปลได้แปลคลาดเคลื่อนไปตามต้นฉบับภาษาไทย เนื่องจากผู้แปลไม่ได้ศึกษากลวิธีการใช้ภาษาของผู้ประพันธ์ได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตามการแปลคำซ้อน 4 คำในนวนิยาย ผู้แปลจะต้องระมัดระวังถึงการเลือกสำนวนภาษาจีนในการแปลคำซ้อน 4 คำ คือต้องทำความเข้าใจถึงโครงสร้างของคำซ้อน 4 คำ เวลาที่เลือกสำนวนภาษาจีนมาแปลควรเลือกสำนวนจีน หรือสำนวนภาษาที่มีโครงสร้างเป็นพยางค์ 4 พยางค์ เท่าเทียมกับคำซ้อน 4 คำ และต้องคำนึงถึงความหมายที่สื่อและอรรถลักษณะที่ควรสอดคล้องกับคำซ้อน 4 คำเป็นอย่างดีด้วย นอกจากนี้ ผู้แปลก็ต้องตีความบริบทของต้นฉบับให้ครบถ้วน ดังที่ กนกพร นุ่มทอง และ ลิขิตเจริญธรรม (2562) กล่าวว่า “การตีความเป็นเรื่องสำคัญยิ่งในการแปล โดยตีความจากบริบทหรือสถานการณ์ประกอบ ขอเพียงผู้แปลรอบคอบในการเลือกใช้คำก็จะลดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้มาก” และการแปลคำซ้อน 4 คำควรใช้โครงสร้างการซ้ำคำคุณศัพท์ และมิติทางเสียงและมิติความหมายของฉบับแปลภาษาจีนต้องเท่ากับต้นฉบับภาษาไทย (บุรินทร์ ศรีสมถวิล, 2562: 292) ดังที่ ภาวิชญา มัชฌิมดำรง และบุรินทร์ ศรีสมถวิล (2566) กล่าวว่า ผู้แปลยังขาดความเข้าใจในด้านที่มาของสำนวน สังคมและวัฒนธรรมจีนเพราะบางสำนวนมีวัฒนธรรมที่เก่าแก่จะต้องทราบถึงประวัติความเป็นมาก่อนถึงจะเข้าใจความหมายได้ ดังนั้นก่อนที่ลงมือแปล ผู้แปลควรไปทำความเข้าใจที่มาของคำซ้อน 4 คำ และเพื่อรักษาดั้งเดิม ผู้แปลควรเลือกเฟ้นคำที่สามารถถ่ายทอดความหมายและให้น้ำหนักของคำได้เท่าเทียมกันกับต้นฉบับ (CAI SIYAO บั้วผั่น สุพรรณยศ และบุรินทร์ ศรีสมถวิล, 2565)

อย่างไรก็ตามการแปลที่คลาดเคลื่อนดังกล่าวเป็นเพียงรายละเอียดเล็กน้อยบางส่วนในฉบับแปลภาษาจีน โดยรวมแล้วผู้แปลได้ถ่ายทอดเรื่องราวของผู้หญิงคนหนึ่งที่มีชะตากรรมที่ต้องต่อสู้กับชีวิตตลอดชีวิตจนลมหายใจสุดท้ายไปยังผู้อ่านชาวจีนได้อย่างกลมกลืน ทำให้ผู้อ่านชาวจีนทำความรู้จักกับผู้หญิงมีจิตใจบริสุทธิ์ที่ทำอาชีพโสเภณีพยายามดำรงชีวิต จนทำให้ผู้อ่านชาวจีนได้รู้จักเรื่องราวอีกภาพหนึ่งในสังคมไทย อนึ่ง งานวิจัยชิ้นนี้มิได้มีเจตนาเพื่อศึกษากลวิธีการแปลของผู้แปลอันจะเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยได้เห็นถึงกลวิธีการแปลในยุคมัยหนึ่ง ที่พบว่าบริบททางสังคมและวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อกลวิธีการแปลเป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร นุ่มทอง และศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม. (2562). “หลักและข้อควรระวังในการแปลจีน-ไทย ไทย-จีน”.
วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 12(2), 105-151.
- ก.สุรางคนางค์. (2549). *หญิงคนชั่ว*. พระนคร: เขมบรรณกิจ.
- เชษฐา จักรไชย วรวรรธน์ ศรียาภัย สมเกียรติ รักษ์มณี และสิงห์คำ รักป่า. (2560). “ลีลาภาษากระแทกใจในนวนิยายเรื่อง ‘หญิงคนชั่ว’ ของ ก.สุรางคนางค์”. *รมยสาร*, 15(1), 63-72.
- บุรินทร์ ศรีสมถวิล. (2559). “พินิจคำพิพากษาฉบับพากย์จีนสองสำนวน: การศึกษาเปรียบเทียบ.”
วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 9(2), 91-183.
- บุรินทร์ ศรีสมถวิล. (2562). “การก้าว ‘ไม่’ ข้ามความเป็นอื่นด้านภาษาในพระราชนิพนธ์เรื่อง แก้วจอมชน ฉบับพากย์จีน”. *วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 12(2), 259-315.
- บุรินทร์ ศรีสมถวิล. (2563). “การก้าว ‘ไม่’ ข้ามความเป็นอื่นด้านภาษาในคำบรรยายใต้ภาพภาษาจีนซีรีส์เรื่อง ‘เกียร์สี่ขาอยู่กับกานส์ฝู่น’”. *วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 13(2), 509-547.
- พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์. (2480). *วิจารณ์เรื่อง “หญิงคนชั่ว” ของก.สุรางคนางค์*. โดย ก.สุรางคนางค์. *หญิงคนชั่ว* ปีที่ 2496, ฉบับที่ 5, 3-8.
- ภาวัญญา มัชฌิมดำรง และบุรินทร์ ศรีสมถวิล. (2566). “การก้าว ‘ไม่’ ข้ามความเป็นอื่นด้านการแปลสำนวนจีนเป็นภาษาไทยในบทบรรยายใต้ภาพซีรีส์จีนเรื่อง ‘ข้านี้แหละองค์หญิงสาม’”. *วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ปริทัศน์*, 11(2), 95-114.
- มติชน. (2547). *พจนานุกรม ฉบับมติชน* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2554* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น จำกัด.
- ศิริพร รัศมีมณฑล. (2555). “การแปลคำซ้อนในบทแปลภาษาอังกฤษของมาร์แชล บาร์นส์ จากนวนิยายเรื่อง *งูของวิลม ไทม์มโนล*” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- เสถียร จันทิมาธร. (2525). *คนอ่านหนังสือ ชั่ววรรณกรรมวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- สมบัติ จำปาเงิน. (2540). *พจนานุกรมฉบับถ้อยคำ สำนวนโวหาร คำพังเพย สุภาษิตไทย*. กรุงเทพฯ: บริษัทต้นอ้อ แกรมมีจำกัด.

- สัญญาวิ สายบัว. 2542. *หลักการแปล*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- CAI SIYAO ขนิษฐา จิตชินะกุล และบุรินทร์ ศรีสมถวิล. (2565). “การก้าว ‘ไม่’ ข้ามความเป็นอื่นด้านภาษา กรณีศึกษาการแปลคำซ้อน 4 คำ ในนวนิยายเรื่อง ‘ข้างหลังภาพ’ ของศรีบูรพาฉบับภาษาจีน”. *วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ปริทัศน์*. 10(2): 38-57.
- Compiled by the Language Research Office of Hubei University. (1985). *A Dictionary of Chinese Idioms*. Henan: Henan People's Publishing House.
- Dan Lu, ขนิษฐา จิตชินะกุล และ บุรินทร์ ศรีสมถวิล. (2565). “การก้าว ‘ไม่’ ข้ามความเป็นอื่นด้านการแปลคำ แสดงอาการในพระราชนิพนธ์ ‘แก้วจอมแก่น’ ฉบับภาษาจีน”. *วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ปริทัศน์*. 10(2): 58-72.
- Institute of Linguistics, CASS. (2016). *Dictionary of Modern Chinese* (7th Edition). Beijing: The Commercial Press.
- Li, J. (1986). *The Prostitute*. Xi'an: Shaanxi People's Publishing House.
- Newmark, P. (1988). *A Textbook of Translation*. UK: Longman.
- Song, Y. P., & Duan, M. L. M. (2001). *Chinese Idiom Dictionary* (Revised Edition). Chengdu: Sichuan Dictionary Publishing House.
- Sun, M. M. (2009). *Dictionary of Chinese Idioms*. Beijing: The Commercial Press International Co., Ltd.